

Felvidéki Szemle.

(EPERJESI LAPOK)

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. Egy szám ára 6 kr.
HIRDETÉSI DIJ: Háromhásos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr. Többszörös hirdetés jutalmosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyílt-tér minden sor 10 kr.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör,” a „Bártfai közm. egyesület,” a „Sárosmegyei gazd. egyesület,” s az eperjesi kir. törvényszék hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: Főteza 306
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési és hirdetési díjak is.
E lap megjelen: kedden és szombaton.

Zólyom megye felirata.

Több törvényhatósági közgyűlésen tárgyalatott Zólyomvármegye azon átirata, melyben a szenvedő váltóképeség korlátozásának szükséges voltát élénk színekkel rajzolja. Zólyomvármegye emez átirata oly fontos igazságokról emlékszik meg, melynek valódiságát a köznépi anyagi elpusztulása kétségtelenül igazolja be. Első tekintetre felismerhetjük ama végromlást, melyet a szenvedő váltóképeség korlátozatlansága a kisebb birtokosok, különösen az értelmetlenebb köznépnél, de általában minden rangú és helyzetű kölesönkérőnél okozott. Olyan jelenség ez, mely megérdemli, hogy vele az országgyűlés már a közeljövőben oly behatóan foglalkozzék, hogy elejét vegye a váltó túlszigorúan kötelező voltának, ha behunytt szemmel nem akarja elnézni, hogy a pénzintézetek, magános kölesönadók, a váltó erejénél fogva, a népet teljesen vagyontalaná tegyék.

Méltó agodalommal nézzük a köznépi anyagi pusztulását s általában azon szegénységet, mely társadalmunkban mindig ijesztőbb alakot kezd ölteni. Az eladósodás annyira elterjedt, hogy ritkán találkozhatunk olyan emberrel, akiről elmondhatjuk, hogy nem adós. A telekkönyv tele van betáblázott adósságokkal, a perek száma óriásira nőtt, a végrehajtók egymásután üttetik

dobra a kisebb, nagyobb birtokokat. Sokszor jelentéktelen adósság miatt kerül árverésre a vagyon, mivel a nép szegény, licitáns kevés van, a kedvező alkalmat némely lelkiismeretlen vevő kizsákmányolja, s az értéket távolról sem közelíti meg azon összeg, amennyiért rajta maradt.

Régebben a köznépi egyszerű életmódot folytatott, nem voltak olyan badar vágyai, mint ma. Az élelmezés kitélt saját termésükből, a ruházat legnagyobb részét a munkás nők állították elő. Mostanában a köznépi kivétel között hajdani egyszerűségéből, oktanul majmolja a tehetősebbeket. A fényűzés meglátszik házuk berendezésén, ruházatukon, élelmezésükben. A nők tétlenül hevernek, kihalt belőlük a szorgalom, mely anyáikat jellemezte. A háziipar egyszerű, de tartós készítményei helyett divatárus ületekből fedezik szükségleteiket, ehhez pénz kell, több pénz, mint a menyit a termésekely árából elszakítani lehet. Az ilyenek miatt adósságba keveredik a nép, mely vesztét okozza.

Mig az uzsorát a törvény el nem törölte, a kötelezvényre adott kölesönök után a társadalom vérszopói piócajai 1—200 perzentet szedtek. Az uzsoráskodás látszólag megszűnt, de alatomban annál veszélyesebben pusztít. Az uzsora helyett gyakorlatba jött a váltó. Az uzsora által elszegényített

nép aláírta a váltót, mert kényserülve volt reá. A váltó pontos fizetést követel, ezt a nép akkor látta által, midőn vagyonát elkerülhetetlen veszély fenyegette, mely be is következett.

A takarékpénztárak intézményét sokan olyannak tekintették, mint amely a kölesönzésre szorult népet kiszabadítja az uzsorások hálójából. Ez az intézmény hasznos is, de nem a gazdálkodó népre, hanem a kereskedő és iparos osztályra, mert a gazdálkodó nép nem képes a 3—4 hónaponként bekövetkező fizetéseket pontosan törleszteni, mivel az ő jövedelme csak ősz táján jön meg.

A takarékpénztárak a kikölesönözött összegek biztosítása céljából szintén sűrűn használják a váltót. A köznépet a váltó már eddig is teljesen tönkretette. A tudatlan földműves osztály alhiedelemben élt a takarékpénztárak jótékonyasága felől, midőn saját kárán győződött meg arról, hogy ez intézmény nem neki való: már késő volt.

Felsőmagyarországon vannak oly községek, melyek igazán boldogok voltak eddig, mig a takarékpénztárak váltói ki nem forgatták a gyomból. A kezeskedés olyszormóúan végződött számtalan emberre nézve, hogy máig jóhiszemű aláírásukért sokan jutottak végpusztulásra. Az adósság csinálás ragálya, az ezzel együttjáró kezeskedés, a jómodú köznépet tönkretette.

TÁROZA.

Anyámnak.

— Dicséretet nyert pályám. —

Oh csak sirni, csak zokogni
Soha ne látnálak,
Vagy ne a bú lenne oka
Szemed harmatának!
Mert a könyvtől, a mely égőn
Arezodon aláhűl
Reng a szívem, mint a föld reng
Ráomló sziklátul.

Párod a törzs, a hatalmas,
Kiddőt már mellőled,
Ki oly büszkén fogad a
Villámos felhőket...
Négy ág maradt támaszodul:
Kébleden virágnak,
Az is hűz le, teher néked
Összeroskadásig...

Napjaidnak sötét napján
En is elhagyálak,
Könyved látva, rabja leszek
Legsúlyosb önvádnak...
Szerelmem szólj, hisz hatalmad
Mindent betölt, átér
Anyám, boesáss meg fadnak:
Kicsiny unokádér...

Sárosi Árpád.

A legfontosabb esemény.

— Ramalho Ortizno után portugálból. —

Oly sivárrá s kiállhatatlanná tett engemet ez a gondolat. Leesüggesztett fővel jártamkeltem szobámban, zsebembe mélyesztve kezemet.

Az előre nem látott eset folytán meghívott orvos író asztalomhoz ült s olvasott. A lámpafény egyenesen a fejére esett s rendkívül nagy orrát oda rajzolta a falra. Papucsom csoszogott a szőnyegen, mint a mór szökőkut egyhangu locsogása. A fali óra kegyése pártatlanul osztotta el a másod perczeket a bronz bábu jobb és bal keze közt. Hallani lehetett a könyv lapjainak időnkint való forgatását.

Gondolatokba merültem, fejemem a fogasról hirtelen lekasztott sapkával, melyet egészen lehuztam a fülemre, mig ellenzőjét félig az orromra toltam le.

Eppen tizenhat hó, négy nap és tíz óra mult egybekelésemet óta... Miért is házasodtam meg tulajdonképpen? Csak azért? Oh, nem, igen észszerű okokból. Nyugalmas életre s vidám otthonra vágytam, meg akartam okosodni... szóval: saját tűzhely alapítását óhajtottam. Emeletes házat, nem igen széles, barnás szőnyeggel bevont lépcsőzettel. Fehér mellényes szolgáló nyit ajtót. A teremben két bájos támlásszék a házaspár számára, a kandalló előtt... a párkányon, üde és illatos virágokból kötött nagy bokréta

kályhaellenző kínai atlaszszal borított nádfontból. Az ablaknál álló asztalon megkezdett viz festési képek. Az ebédő tiszta és csinos, legyek és léghuzat nélkül! Szőlő leveleken baraczk és földi eper, friss vaj, meggyó nagyságu darabokban. Az asztal most vasalt lágy, kissé csaknem nedves, finom és vászon takaróval terítve. A serlegből a portói bor finom, fűszeres illata száll fel. Ah, ebben az egészséges, vidám helyiségben óhajtottam látni a nő szűzies alakját, az egész házban érezni saját énemnek ezt az élénk kiegészítését, belélegzeni üde ruhájának csillapító illatát, hallani finom lépteinek zaját és kedves, parancsoló hangjának zenéjét. Az ő gyöngéd mozdulatai mérsékeljék az én nyereségemet, amint időről-időre puha ujjait, mandula alakú rózsás körmőcskéikkel helyezi nyolez és fél hüvely nagyságu, nap barnított kezemre.

Ezért házasodtam meg. Ezért vettem föl utoljára tűzéri disz egyenruhám... s vezettem őt a kereszt-folyósig, hol teljes egyházi diszben várt reánk a prior. A sekrestyés állt mellette. — Menyasszony reszketett a hosszú fehér fátyol alatt s mindkét kezével karsuklómra támaszkodott, hogy el ne ajuljon a sarkantyummal s kardom hegyével a templom márvány kövezetén okozott fanfarszerű zaj miatt.

Tul boldog voltam és büszke Megérdemelttem-e én, durva, önző ember, ennek az oly szűzies, szép teremtménynek édes szerelmét?

Ma már odaig jutottunk, hogy a takarékpénztárakból nagyon nehéz dolog kölcsönözni, mert kezeset kapni nem lehet. Mindenki okult a mások szerencsétlen kezeskedésének következményein. E körülmény pedig bénítólag hat a kereskedő és iparos osztályra, mert a tisztességes, a fizetéseket pontosan betartani tudó kereskedők, iparosok is vagy nem, vagy nagyon nehezen jutnak pénzhez. A kereskedem és ipar lévén a társadalmi élet éltető lelke, égető kérdés, hogy a kereskedelem és ipar ne akadjon meg a pénzintézetek jelen hátrányosnak mondható kölcsönzési módja miatt, a kereskedőknek, iparosoknak olyan pénzforgás kell, melyből a mainál kedvezőbb feltételek mellett pénzsükségletét fedezhesse.

Fájdalom, hogy ma minden kölcsönadó váltóhoz ragaszkodik. Régebben az adott szó betartása kötelezőbb erejű volt, mint ma a váltó. Ma a becsületet nem ismerik el olyan kezeseknek, melyre kölcsönadni lehetne. Pedig a váltó is keveset ér, ha a kölcsönzóról fel nem tehető a pontos visszafizetés. Azonban lehet a kölcsön kérő bármily becsületes ember, vannak előre nem látott akadályok, melyek egyidőre fizetésekképtelenné teszik őt. Ilyen eseteknél a váltó oly fegyver a pénzintézetek magánosak kezében, mely végromlását okozza a fizetésben megakadályozott kölcsön kérőnek.

A váltó kétélű fegyver a nép kezében, melylyel vagy magát, vagy másat sebez meg. A mi köznépkünk sokkal tudatlanabb még, mint hogy a váltóval bánni tudjon. Ezért szükséges a szenvedő váltóképeség korlátozása.

A váltó nemcsak anyagilag teszi tönkre a földmivelő osztályt, hanem erkölcsében is megmetyelezi. Ezelőtt a köznép vallása ellen vétő cselekménynek tartotta volna a kölcsön vett pénzt vissza nem fizetni, kezesét berántani, vagy váltót a mások nevére hamisítani. Ma már a váltó hamisítók

Az ünnepegyesség végeztével így szolt a prior:

— Személyes kívánságom az, hogy Isten áldja meg ezt a boldogságot sejtető egyesülést. Származzék belőle számos védője a hitnek és a hazának.....

Magamon kívül voltam. Mi jutott eszébe? Az eszményi, gyöngéd hölgy azzal a rendeltetéssel bírna.....

S az a gondolat, hogy ez az oly esoda finom, törekeny szervezet csakugyan megfelelő-e a prior óhajának s lelkészékből és órnagyocskából álló csapatról gondoskodnék a vallás és a haza javára, sötét fátyolba burkolta boldogságomat.

Midőn a kocsis robogni kezdett, sugta fülembe galambszerű mozdulattal a feleség első szavát..... Mintegy iszonyu álomból riadtam föl.

Előből gyűlöltem a gyermekeket. A teremés hibájaul róttam föl, hogy az embernek először egyáltalán hasztalan s illetlen kölyöknek kell lennie s aztán a fogzásnak minden fázisát átélnie, az ujjával orrában vágásként tehát még az első iskola évek! Anyira el voltam merülve gondolataimban hogy tetőtől-talpig egész sereg gyermektől hittem borítva magamat, kik mindnyáján papok és katonának akarnak lenni. Ezek a kiütéses, tüszkölő, köhécselő apró lények kabátomba kapaszkodtak, vajtól fényes, befőtől ragadós fujjakkal bepiszkolva nádragomat, trombitászerű harsogással fújták ki orrukat, különös előszeretettel viseltettek rendjeleim s

nagy számát a tudatlanabb köznép is szaporítja. Szabolcsvármegyének Polgár nevű községében nem régen történt, hogy egy földmivelő ember 100.000 frtig hamisított váltót. E bűnös cselekvény által szép vagyonát elárverelték, számos tagból álló családját koldusbotra juttatta, rokonainak, kiknek nevére hamisított, kárt, kellemetlenséget okozott, egy pénzintézet jó hírnevét aláasta.

Azt hiszem, hogy az elmondottakból világosan kitűnik, hogy a szenvedő váltóképeséget mielőbb korlátozni kell. E végből csak üdvözölni tudjuk Zólyomvármegye közönségét, mely az első lépést az üdvös cél felé megtette. (Sz)

H i r e k.

— **Beküldetett.** T. szerkesztő ur! Becces lapjának 81-ik számában, a különféle rovatában „Az eperjesi jogakadémia ügye az ág. ev. konventben” czímen egy közlemény jelent meg, melyre néhány felvilágosító, illetve helyreigazító megjegyzést tenni kötelességem. A collegium pártfogósága még az 1887-88. tanév végén intézett egy feliratot az egyház egyetemes közgyűléshez, melyben — a debreczeni jogakadémia által megindított mozgalomhoz esatlakozva — azt kéri az egyetemes közgyűléstől, hogy tegye meg a kívánt lépéseket arra nézve, hogy a jogi szakoktatás ügye törvényhozásilag rendeztesse. Igaz, hogy reá mutatott e felirat ama általános hanyatlásra, mely a jogakadémiák hallgatóinak számában az utóbbi évek alatt általában tapasztalható, de e mellett örvendetesen emelte ki azt, hogy az eperjesi jogakadémia itjuságának a száma évről-évre jelentékenyen növekszik, a mi kétségtelenül e tanintézet életképességének jele. Azt, hogy a jogakadémiák a szigorlatok elfogadásának s így a tudori oklevelek kiadásának jogával ruháztassanak fel, a collegium pártfogósága soha se javasolta és nem is kérte, hanem a szigorlatok kötelező voltának megszüntetése érdekében emelt szót, mely körülmény a jogakadémiák fejlesztésére bizonyítván a legjobb hatást gyakorolná, a mennyiben megszüntetné a nagy függési viszonyt, melyben e tanintézetek az egyetemekhez állanak; vagy ha ez kivihető nem volna, legalább annak kimondása javasoltatott, hogy a teljes jogvégzettséget az előirt tantárgyaknak a megha-

keztüim iránt s együttesen iszonyu zajt csaptak. Feltem hozzájuk nyulni, nehogy ösztörtörjem tagjaikat s szerencsétlenekké tegyem egész életükre. Kétségbeesésem legfőbb fokán Heródes jutott eszembe s szótlánul csikorgattam fogaimat.

Aki nekem azon a napon, mikor ez a kép, mint apokalyptikus álom látománya meglepett, azt mondta volna, hogy ily rövid idő alatt, tizenhat hó, négy nap, tíz és fél óra múlva, percekben, pillanatokban talán..... Óh!.....

A falat meglöktem erősen s teljes lelkemből kiáltottam föl:

— Ördög és pokol!

Az orvos félbehagyta az olvasást, szemüvege fölött rám tekintett és így szolt:

— Ember, esendesedjél le! A böcs Perpetua Máriának határozott nyilatkozata szerint új hivatalodba.....csak.... itt elővette óráját, kissé hunyorgatott a szemével... két óra múlva léphetsz... Rábizhatod magad. Ügyes asszony, az orvosi tudományok minden ágából vizsgáztott.

— Két óra múlva már.... akarom mondani: csak?

Az orvos továbbolvasott, én pedig folytattam sétámat.

Ném arczépe, bájos fotografia; ott függött a falon, amint világos nyári ruhában lefelé indul a kertbe. Szegény Klotild! Így mosolyogtál te a mezés hetekben... Így mentél gondtalanul a zöldes kertbe, hogy fűszeres növényeket hozz reggelinkhez s

tározott tantolyamok alatt szabályszerűen történt hallgatása mellett mind a két államvizsgálatnak sikeres letetele állapítsa meg. E sorok szives közlését kérve maradt Eperjesen, 1889. október hó 19-én, teljes tisztelettel Dr. Horváth Ödön s. k., a jog- és államtudományi kar a. i. dékánja.

Berzeviczy Tivadar, közéletünk kimagasló alakja megyei és parlamenti életünk egyik jeles veteránja, közoktatásügyünk lelkes bajnoka, társadalmi életünk ritka becsületességű példánykepe — nincs többé. Az érdemekben gazdag férfiú élete 72-ik évében hunyt el berzeviczei birtokán. Mint megyei főjegyző, mint alispán, majd országgyűlési képviselő és később mint kir. tanfelügyelő egyiránt mintakepe volt a kötelességet lelkiismeretesen teljesítő férfiúnak. Azok közé tartozott, kik „ganes és félelem nélküli” lovagjai a magyar állameszmének s nem alkuszának meg sem a viszonyokkal. Ő a régi gentrynek egyik mochikánja; ama valódi gentrynek, melynek családfája, családérdeje ala biztonságban maradt a századokon át üldözött magyar geniusz. — A család által kiadott gyászjelentés következőképen szolt: Berzeviczy Albert, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium államtitkara, maga és hitvese Kuzmik Zsófia s gyermekeik Edith és Lili; úgyszintén nővere Berzeviczy Ninon, ennek ferje Szmracsányi Jenő Sárosvármegye főispánja s gyermekeik: Anna, Zsófia és Mária és néhai nővere Berzeviczy Róza, Mariassy Ferenczné után maradt Mariassy Róza és Mariassy Ödön nevében is; továbbá Berzeviczy Mária és ferje Dobay József nyug. cs. kir. altábornagy s a Lipót-rend lovagja s többi rokonai nevében is féjdalomtelt szívvvel tudják forron szeretett apjuk, ipjuk, nagyatyjuk, fivére, sógorának berzeviczei és kass-lomniczi *Berzeviczy Tivadar* úrnak, kir. tanácsosnak, a Vaskoronarend vitézének s nyug. kir. tanfelügyelőnek folyó 1889. évi október hó 19-ik napján reggeli 5 órakor Berzeviczen, szélhűdés következtében élete 72-ik évében történt csöndes kimúltat. A drága halott tetemei Berzeviczen, 1889. évi október hó 22-én délelőtt 11 órakor fogtak a róm. kath. szentegyház szertartásai szerint beszenteltetni s a családi sírboltban örök nyugalomra tételni; az engesztelő szent mise áldozat pedig ugyanott fog a Mindenhatónak bemutatni. Berzevicze, 1889. évi okt. hó 20-án Áldás és béke hamvaira.

Eperjes vize. Sokszor volt szó róla, de nem tartjuk feleslegesnek újból megemlíteni, különösen a mostani tartós esős időben, midőn megint nagyon érezhetővé vált a jó víz hiánya. Az a víz, melyet jelenleg a vízvezeték szolgáltat, ilyenkor úgyszólván semmire

ibolya bokkrétát magadnak. Hova lett termeted hajlékonysága? Gyöngéd mosolyod? Csodálkozó nagy szemed gyermekies kifejezése? Mindez oda van, szegény Klotild! Oda van! Bájoló lábaid! Tudod-e, egykor magad is azt vélted, hogy elcserélted az enyémeikkel! ah! ah!.....

Készültem a fejemet ütni a falba könyököm helyett, midőn csöndesen megnyílt az ajtó s láthatóvá lett a „böcs asszony”, kinek fekete csipke főkötőjén orgona virág bokkréta himbálódzott.

— Uram, mint apa fogadja üdvözeletem fia született.

— Jó! szolt az orvos, menjünk üdvözölni a jövevényt.

Ezzel távozott, Mária asszony társaságában. Félig zavarodva bár, de felfogtam, hogy illő lesz utánuk mennem, meg is tettem ezt, megmagyarázhatatlan érzelmekkel.

Feleségem szoba ajtójánál egy hangoeska megállásra készítetett a küszöbön, az ajtófélfába kapaszkodtam, hogy le ne rogyjak, Idegen, ismeretlen, még soha nem hallott hang volt ez... gögicselő, határozatlan elemi hang. Fiamnak első élő hangja. Hogy irjam le, a mit éreztem. Reszketve léptem a szobába. Azt hiszem, együgyü arcot öltöttem. Az első, a mit láttam, nóm feje volt. Főkötőcskéjét csinos szalag erősítte meg álla alatt. Gesztenye színű hajából egy fűrt olda esett finom fehér arcára; kérdő nagy szeme oly kedvesen tekintett rám, mint azon a tavaszi képen, melynek nézésébe voltam merülve az

sem használható. Mosdásra sem, annál kevésbé élvezeti célokra, tele van piszokkal, mindenféle messziről és közlőre ide hordott, bomlott részekkel, úgy hogy bizony büze is van. Eppen azért újból szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy a város lakossága, má minőségű vizre egyenesen rászorul. Az is bizonyos, hogy palliatív félrendszabályokkal, minő például az volna, hogy a jelenlegi víz-emelő gép oda helyezettnek át, a hol a városi malomárok mentében házak többé niucsenek, vagy hogy onnan egy csatornán keresztül vezetnék a vizet, a jelenlegi vízvezető toronyba, a fennforgó bajon éppen segíteni nem lehetne. Az ily félrendszabály sok pénzbe kerülne, de a víz lényegileg csak megmaradna olyannak, a minő most. Így tehát gyökeres intézkedésre van szükség, s éppen ez oknál fogva ajánljuk azon tervezetnek illetve ajánlatnak tárgyalását, mely a Delna források vizére van alapítva.

„Egyházi és hitoktatási segély” címén e lapok mult heti számában megjelent cikk illusztrálásához, miután az egész bizonyos tényleges dolgok s szavak elferdítéséből származott, még a következőket felhozzuk: A kis-szebeui kegyesrend semmiféle segélyben nem részesül, de igenis az algyemnasium kap a városból 1200 frtot, nem mint segélyt, hanem a rendnek az 1863-ik évben a várossal kötött kölcsönös szerződés alapján tanári fizetésképen, még pedig a város kértére s ajánlatára szemben a rend által fedezendő 7-8 ezer frttal. Tehát nem a róm. kath. rend, hanem az iskola kapja tekintet nélkül a vallásra mint rendes járandóságot akár egy tisztviselő fizetését. Azért az akkori képviselő testületi határozat, mely a hozzá segélyért folyamodó egyházakat segélyben részesíti, a renddel összekötésbe hozott viszonyában már alapjában is téves s helytelen, nem egyéb mint furfangosan kiesztelt módja az egyházaknak városi, quasi patronátus alá való hajtása. Mi köze van a gymnasiumnak a községi népiszkolához, s még inkább az egyházakhoz? Az teljesíti hazafias misszióját s azért az, mert olcsóbb tanerőket nem kapnak, a gymnasium léte hozzájuk van kötve. S hogy mégis a határozat feltétele, melyet indoknak a megyei közgyűlés is elfogadott, a gymnasium járandóságához köttetett, annak csak az akkori magisztrátus a megmondhatója, mely határozat azonban furcsa logikája feltételeivel soká fenn nem állhat. Részrehajlást is rábizonyít a határozatra az a körülmény, hogy míg a német ev. egyház, melynek híve vagy husz, 200 frtot, az izr. egyház pedig, kik vagy 200-an vannak, csak 20 frtot kapnak, holott a törvény az egyházak segélyezését a hívek számához aránylag

imént, félig nyit ajka le nem írható bájjal mosolygot reám. A szerelemnél erősebb és hatalmasabb érzés vett rajtam erőt, mely engem annyira készített, hogy leboruljak előtte, nem azért, hogy érintsem, erre méltatlannak éreztem magamat, hanem hogy imádjam őt.

Azután láttam a kis honvédet, kinek minden izma izgett-mozgott! Mozgatta szemét, szemöldökeit, karjait, lábait, sőt lábujjait is, mintha ezzel azt akarná jelezni, hogy eléggé erős a vallás és haza szolgálatára, a prior kívánsága szerint.

— Tábornokom! kiáltottam föl s meg akartam őt csókolni. Az orvos azonban elragadta tőlem, hogy meg ne fojtsam s azután székelt tőlem. Most vettem le fejemről a sapkát. Sirtam, sirtam... miért ne vallanám be? sirtam és a sapkát harapdáltam, nehogy felzavarjam az egész házat, az egész környéket.

Narancs virágos vizet nyujtottak, azután kimentünk a szobából.

Sok év mult azóta. A kicsike eközben megnőtt, mint egy granátos és a keze már nyolc és háromnegyet hüvely hosszú.

Azóta azonban egész más benyomást gyakorolnak reám a gyermekek. Sohase láthatok gyermeket anélkül, hogy eszembe ne jusson megtérésem; pillanatra megállok mindig, s nem megyek tovább a nélkül, hogy legalább egyszer vissza ne nézek.

O z o r a y Á r p á d.

rendeli megállapítani. (Ajánljuk e sorokat az illetékes körök figyelmébe. Szerk.)

Az elhagyott férj. Mindennapi történet, mely előfordul a nagyvilág szalonjaiban, s a pór kunyhóiban egyaránt. Megesalt szerelem, ha ez nem volna a világon, miről zengenének a gomba módra szaporodó, fűzfántilinkozó, tücsökszó mellett a sápadt hold világnál a szédült, megrabolt boldogságról ábrándozó poeták, kik a lantot csak az ily költői hangulatban pöngetik igazi ihlettel. (?) De míg a poezis magával hozza az ily esetben, hogy (mint azt egy költő barátom a fenti fajtából, „hangulatos” balladájában meg is írta) a megcsalt, rútul rászédett hős, orozslányi bátorsággal leszúrja a gonosz esábitót, addig az életben az ily tragédia komédiává válik s a rászédett férj még nevétség tárgya is lesz. Így járt meg Tkacs Pál is, kinek élete párja megunva az egyhangu életet férje oldalán, ott hagyta. Tkacs uram azonban nem hagyta annyiban a dolgot, különösen midőn észrevette, hogy a ládafia is üres. Utána is iudult a hűtelennek, meg is csipte lovagiával együtt, éppen midőn a vonat indulóban volt, meg is támadta a lovagot, de „nincs a földön igazság” rövidebbet húzott. A lovag utitársai a regényes párnak pártját fogták s Tkacs az állomáson maradván bizan nézte a tevarobogó vonatot. Csak midőn hazajött, csak akkor jutott eszébe, hogy hát sürgönyözni kellett volna a határa, hogy a menekülőket letartóztassák, kik most már a nagy tengeren vígan vitorláznak — Amerika felé!

Eperjesi színház. Mint ezt már mult számunkban előre megmondtuk, Geröfy színtársulata helyt áll az operette terén is. A pénteken és szombaton előadott két operette: „Eleven ördög” és „Nebántsvirág” — melyet szép számú közönség nézett meg — kitűnően sikerült. Mindkét előadás elismerésre méltó gördülékeny precizitással adatott elő Nikó Lina (Virole), Szilágyi Etelka (Marianne), Krémer (tanácsos), Fehérvári (Pomponius) és Boár (Tibuel) egymással vetekedve, oly összhangzatos egyöntetű játékot mutattak be, hogy a közönség ki sem fogyott a tapsból. — Hasonlóképpen sikerült a „Nebántsvirág” Szilágyi Etelkával a czimszerepben, ki véghetetlen kedves játékkal rohamosan nyerte meg a közönség sympathiáját. Igen jó volt Krémer (Celestin), Szabó (Fernand) és Fehérvári (örnag). Hozzájárultak a sikerhez Daróczyné (fejedelemasszony) és Rajzné (Corina). — Megvagyunk róla győződve, hogy műpártoló közönségünk látva ezen társulat igyekezetét, azt az eddiginél hamisított még nagyobb pártfogásban fogja részesíteni, melyet valóban megérdemel!

Új só nagyáruda Sárosmefyében. Héthárson egy új só-nagyáruda felállítására céljából 1889. október hó 28-án d. e. 10 órára árverezés van kitűzve Eperjesen a pénzügyigazgatóságánál. A feltételekhez a heti só mennyisége 3000 klgban állapított meg s az áruda 3 havi kölcsönös felmondhatóság feltétele mellett fog kiadani.

Szeszfogyasztási adó bérbeadása. Eperjes sz. kir. város közhírre teszi (lásd a hirdetést) hogy a szesz, pálinka és pálinkanemű italok után fizetendő fogyasztási illeték szedési jogát f. é. november hó 5-én d. e. 10 órakor a városi tanácssteremben megtartandó nyilvános árverésen fogja kibérelni.

Önkéntesek. Az eperjesi 67-ik ezredbe a következő önkéntesek vettek fel: Boros Mihály, Felber Lajos, Fülö János, Förster Otto, Friedman N., Führer Ervin, Gallé Tamás, Goldstätter K., Grecsner K., Gunyey F., Halyko G., Hanisko J., Hauris J., Herbst Simon, Jaszinszky Vincze, Kálmánhelyi Gy., Kolbenhayer Gy., Marci Herman, Matyasovszky Endre, Medgyesi Géza, Mitske G., Nagy Gy., Nemesik Imre, Pechar L., Petrőczy F., Propper Izidor, Soltész V., Strauch Béla, Stribszky Porphir, Sedelszky Béla, Taub Gy. és Zemplényi Antal.

Hangverseny. A helybeli dalegyület által f. hó 26-ára hirdetett előadás váratlan akadályok következtében novemberre halasztott el.

Új járásbíró. E napokban mozgalom indult meg arra nézve, hogy Héthárson egy járásbírósnak szervezése iránt illetékes uton és helyen a szükséges lépések megtéte-
sének.

Az eperjesi ág. ev. collegiumi jogakadémia, vármegyénknek e fontos kulturális hivatással bíró tanintézete, mint már örömmel jeleztük évről évre jelentékenyen gyarapodik. Talán nem lesz érdektelen, ha a hallgatók számában észlelt, apradást, illetve emelkedést néhány évről összeállítva, feltüntetjük a hallgatószám-létszáma volt: 1882-3-ban: 46; 1883-4-ben: 42; 1884-5-ben: 39; 1885-6-ban: 27; 1886-7-ben: 37; 1887-8-ban: 46; 1888-9-ben: 56; 1889-90-ben: 60. A létszám ez időszerint tehát oly magas, a milyen a jogakadémiának négy évfolyamúvá történt átalakítása óta még nem volt. A jelenlegi hallgatók között eddig is e tanintézetnél járt 36. jövevény: 24. Születési hely tekintetében: eperjesi 12, Sáros megyei 6, Zemplén megyei 8, Gömör megyei 6, Szepes megyei 8, Hont megyei 1, Liptó m. 1, Szatmár m. 2, N.-Kükölő megyei 1, Békés megyei 2, Csongrád megyei 3, J.-K.-Szolnok megyei 1, Hajdu megyei 1, Trencsén megyei 1, Abauj-Torna megyei 1, Torontál megyei 1, Ugocsa megyei 2, Nógrád megyei 1, Szeben megyei 1. — Tanfolyamok szerint: első éves 19, második éves 16, államtudományi 14, jogtudományi 11. — Vallás szerint: ág. ev. 23, róm kath. 17, izraelita 9, gör. kath. 7, ev. ref. 4. — Összinté szívvél kívánjuk, hogy ez emelkedés és gyarapodás mindig állandó maradjon.

Kitűnő háziszor, mely az emésztést előmozdítja s a gyomor bajok minden nemében hathatós gyógyszernek bizonyult be. kapható minden belföldi gyógyszerárban. E gyógyszer Fragner B. prágai gyógyszerész Dr. Rosa-féle balzsam.

A szüretelők figyelmébe kell ajánlanunk azon igazságot, hogy ezúros vízből nem lehet bor. hanem csak eczet. Bor csakis szőlőből lehet. Vagyis magyarád szőlva: nem épen oksos dolog az, hogy nálunk még mindig általános szokás a szüretelésnél a szőlőfűrtök levét azonnal leszűrni, vagy kipréselni, még a forrás előtt elválasztani azt a törkölytől. Próbálja meg aki nem hiszi, ugyanegy szőlő termésének felét így kezelni, a más. k felét pedig a kitaposás vagy összezuzás után a törkölyön engedni kiejéeni s meg fogja látni egy év múlva a két bor közt a nagy különbséget. Természetesen sokkal könnyebb azonnal leszűrni a levét, és ezt tenni el a pinzébe, mint a törkölyön való erjesztését ellenőrizni, gondozni, (mivel a kellő gondviselés nélkül könnyen ecetesedés áll be), de az erre fordított munka koronázza meg egy egész évi szőlő munkánkat, illetőleg e munkánk hozza meg valósággal csak a hasznet. A törkölyön erjesztett borok 25-30%-kal többet érnek a leszűrt mustból származott boroknál, s ezt a kereskedő is hamar észreveszi — és örömmel megfizeti.

Zemplén.

Közgyűlés. A felsőbodrogi vízszabályozó társulat folyó hó 17-én tartotta meg Töke-Terebesen a városhaza tanácsstermében közgyűlését. A közgyűlés első tárgya volt az igazgatóválasztmány jelentése, mely felolvasatván tudomásul vétetett. Megállapítottattott ezenkívül a jövő évi költségvetés s ezenek felül több folyó ügy nyert elintézt.

Közegészségügy. A vármegye főorvosának havi jelentése szerint szeptember havában az általános közegészségi állapot nagyon kedvező volt. Az előbbi hónapokban jelentkezett szamarhurut és vérhas teljesen megszűnt. Szórványosan mutatkozott a vörheny, fültömírgy-lob és difteritis, ez utóbbi két esetben s a pokolvar és két esetben fordult elő.

— **Eskületétel.** Mint budapesti levelezőnk értesít, dr. Habina Péter a vármegyei tanfelügyelőségnek alkalmazott tollnok, Somogy vármegyei segédtanfelügyelői minőségében folyó hó 20-án tette le az esküt a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnál. Új állását folyó hó 22-én foglaldandja el.

— **Esküvő.** Daniesko György vármegyei árvapénztári irnok folyó hó 19-én esküdött örök hűséget Várady Ilona kisasszonynak S.-A.-Ujhelyben.

Elmozdított községi bíró. A szerencsi járás egyik községében Mező-Zomboron Lesko János községi bíró engedély nélküli kivándorlások közzvitésével foglalkozott, mi rábizonyulván, állásától fegyelmi uton lett elmozdítva.

Egy pár arany fülbevalót látott meg Garzsoly János s.-a.-ujhelyi közrendőr, király helmezi illetőségű Gerényi Janosné napszamosnőnél folyó hó 17-én, amint azt egyik barátnéja előtt mutogatta. Miután nevezett napszamosnő nem tudta igazolni, hogy hol szerezte a fülbevalót, lopás gyanúja miatt le lett tartoztatva. A vizsgálat folyamatban van.

Lakbérosztályozás. A honvédelmi m. kir. ministerium által az új lakbérosztályozás elrendeltetvén, a beszállásos törvény végrehajtása iránt fennálló utasítás értelmében a lakbérosztályozásra hivatott vegyes bizottság Matolay Etele alispán elnöklété alatt folyó hó 24-én kezd meg működését.

— **Törvényszéki rovat.** Súlyos testi sértés Tarczalon 1887 évi június 2-án este felé történt, hogy a szőlő munkából hazatérő Sári Mihály az Iván János kapuja alatt haladt el, a mikor és Iván János állítólag minden ok nélkül egy a válláról levett lapos kapa élével homlokán ütötte Sári Mihályt úgy, hogy ennek következtében a sértült 24 napig tartó egészségháborítást szenvedett sőt bizonyos fül bajt is idézett elő ama bántalmazás, a mely azonban minden utókövetkezmények nélkül mult el. Vádlott tettét beismerte, minek alapján 7 havi börtönrre ítéltetett. — **Lopás.** A Bodrogközi Tiszaszabályozó társulatnak Karosa községében lévő s 1886 év őszén leszegezett deszkabódóját ugyan azon év telén ismeretlen tettesek, a bódéfal néhány deszkájának leszaggatása által feltörték s midőn Hurka Antal társulati csatorna felvigyázó ezt észrevette, a bódében elhelyezett 29 db. furik közül 18 db. hiányzott. Hurka Antal a hiányzó furikok keresésére indulván, azok közül Dakos Ferencznel 2 dbot, Dakos Józsefnél, Rózsa Vajda Ferencznel és Szabó Jánosnál 1—1 darabot megtalált. Vádlottak közül Dakos József, Dakos Ferencz és Rózsa Vajda Ferencz a lopás büntetése miatt emelt vár és következményei alól bizonyítékok hiányából felmentettek, ellenben Dakos Ferencz más vagyonának jogszerű elcsúsztatás vétségében bűnösnek mondott ki és 14 napi fogházra lett elítélve.

— **Szép állapotok.** Zemplénmegye őszi közgyűlése, mely e hó 15-én nyílt meg Molnár István főispán elnöklété alatt, egy botrányos katonai ügyet tárgyalt, mely a P. N. sátoralja-ujhelyi tudósítása szerint a következő:

A 14. sz. huszárezred 4. százada az idei őszi gyakorlatok alkalmából S.-A.-Ujhelyen volt elszállásolódó. A hadtestparancsnokság az ez intézkedést tudatva megkeresésre idejelenkorán értesített a vármegye alispánja által, hogy a normalis elszállásolási viszonyok mellett a kívánt létszám, vagyis 600 ember és ugyanannyi ló a városban el nem helyezhető s egyúttal felkérte a hadtestparancsnokságot, hogy az átvonuló 4 század egy része a város közelében fekvő falvakban szállásoltassék el. Erre a hadtestparancsnokságtól távirati válasz érkezett, mely szerint a beszállásolás nem volt másképp elosztható; annak következtében a járás főszolgabírája utasította a városi hatóságot arra, hogy a lovasság elszállásolására szolgáló helyiségeket a megkeresés értelmében előre jelölje ki. Augusztus hó 21-én megérkezett a 4 lovasszázad, melynek egy része rá sem hederítve a kijelölt szállásokra, önhatalmulag foglalt magának tanyát, ott a hol épen egy kaplárnak avagy őrmesternek tetszett, mitsem törődve a polgárokkal, oda kötötték lovaikat, a hová éppen lehetett, ha az által mindjárt a lakásba való bejutást tették is lehetetlenné. — A polgárok méltó panaszaikra a megyei alispán megkereste a városban jelen volt ezredparancsnokot a visszaélések és erőszakoskodások meggátlása végett, az ezredparancsnok azonban még csak válasza sem méltatta a törvényhatóság első tisztviselőjének hivatali hatáskörében tett megkeresését, mire az alispán távirati úton a honvédelmi minisztériumhoz fordult orvoslás végett és itt jön a java. A honvédelmi minisztérium Gromon Dezső államtitkár aláírásával, a törvényhatóság tekintélyének derogáló, szemrehányásokkal telt s erős kifejezésekkel fogalmazott leiratot intézett a vármegye közönségéhez, a melynek tartalma az, hogy a vármegye közönsége „akadályo-

kat gördít a hadsereg gyakorlatai kiképzése elé,“ továbbá, hogy „egyedül ezen vármegye közönségének magatartásával idéztetett fel konfliktus a hadsereg és a polgári hatóság között“ — s végül utasítja a vármegye közönségét arra, hogy jövőben „nagyobb előzékenységet tanusítson“ a katonasággal szemben.

A közgyűlés megbotrányozással vette tudomásul e leiratot és ezuttal a katonabeszállásolás körül a megyében előfordult más törvénysértések is szóba kerültek. Ugyanis a katonabeszállásolási törvény ellenére Sárospatak, Trauconfalva, Liszka és Tolcsva községek még folytonosan kötelesek a katonabeszállásolás terheit és kellemetlenségeit viselni, noha egyrészt azon idő már régen lejárt, a meddig a jelzett törvény értelmében egy-egy község beszállással terhelhető, másrészt a megyei hatóság a maga részéről mindent megtett arra nézve, hogy a nevezett községekből az ott szállásoló lovasság más községekbe helyeztessék át, de ezen igyekezet mindaddig pium desiderium maradt, csupán azért, mert az illetékes katonai parancsnokságnak ez így tetszik. A közgyűlés elhatározta, hogy feliratot intéz a honvédelmi miniszterhez, a sérelmek sürgős orvoslását kérve s a miniszteri leirattal szemben az alispán által elfoglalt álláspontot egyhangulag magáévá téve, egyszersmind pedig a vármegye érdemes alispánjának, Matolay Etelenek, a vármegye közönségének tekintélyét mélyen sértő leiratára adott önérzetes fölvilágosításáért köszönetet szavazott.

— **Süketek figyelmébe.** Egy valaki, a ki azon egyszerű gyógyszer által 23 éves süketességéből kigyógyult, hajlandó az ezen gyógymódra vonatkozó németnyelvű leírást az illetőknek ingyen megküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Bécs IX. Kolingasse 4.

Abauj.

— **Megörült.** E lap olvasói emlékezni fognak Szentimrei Géza kassai gazdaszra, ki tavaly anyja halálának hírére, öngyilkossági szándékból meglötte magát. Sebéből nemsokára kiépült s akkor a Hernádba ug-

rott. Minthogy azonban jó uszó volt, akarva sem fulhatott a vízbe. Később egy ház első emeletéről vetette le magát, majd patkánymérget szedett, de mind eredménytelenül. Buskomorságát gyógyítandó, édes atyja elvitte a párisi kiállítást megtekinteni, Londonba is elmentek s ott történt, hogy a fiu egy éjszakán ágyából felszökvé, atyjának rontott s egy bottal agyonverni törekedett. A szegény fiu tökéletesen megörült s a lipótmezei tébolydába kellett szállítani, a hol talán idővel meg fog gyógyulni.

— **Esküvő.** Ma viszi oltárhoz Szabó Antal pányi tanító Krözser Pál kassai pék iparos leányát Anna kisasszonyt.

— **Kinevezés** Jurkovich József kassai kir. ügyészségi rapidijast ki hosszabb ott működése alatt szorgalmával hivatal főnökei becsülését, viseletével hivatal társai szeretét vívta ki magának Kozma Sándor kir. főügyész, szombathelyi ügyészségi irnokká nevezte ki. Megis érdemlette!

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
Hedry Bertalan.

MINDENIITT KAPHATÓ. 17 KITIINTETŐ ÉREM

LEGFINOMABB MINOSEG

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ).
CACAO

OLCSÓ ÁRAK.

KÖNNYEN ÖLDHATÓ KAKAO

1 K^g = 200 Cseze

A legbiztosabb és leghatásosabb hashajtó szer a

FERENCZ JÓSZEF

KESERŰVIZ, mint ezt a következő orvosi bizonyítványok tanúsítják:

„Mis adagban hatásos, nem kellemetlen íz.“ Dr. Korányi tanár, Budapesteu.
„Kórodámon a legkedveltebb hashajtó viz.“ Dr. Kézmarszky tanár, Budapesteu.
„Hatásosabb mint a többi budai vizek.“ Dr. Gebhardt tanár Budapesteu.

Szétküldés 1889-ik évben 1 millió palaczk!

Kitűntetve 10 arany- és érdem-érmével. — Kapható mindenütt. — Szétküldési Igazgatóság Budapest en

Legujabb!!!

Bécsi

villám- és meteor-lámpa

1889 szabadalom.

Alapított 1862.

WERTHER J.
Eperjes.

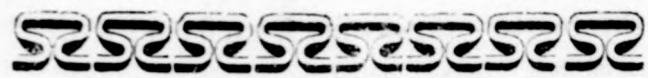
Eladási helyiség és műhely
saját házban.

Roppant világitó erejük	10"	15"	20"	25"	30"	35"	45"
	30.	40.	50.	70.	87.	105.	150.

Ajánlom ezenfelül legujabban és legolcsóbban berendezett lámpa raktáromat: salon, függő- és asztallámpákat jótállás mellett — különös figyelmét érdemel nagy raktáram: China és alpaca-ezüstben, nickel, alfenide, majolica, terracotta, porcellán, üveg és faárakban, u. m. virág-, dohányzó és varró-asztalok virágcserepek és vázák, fali tányérok és figurák, író és dohányzó-készletek, ébresztő órák, evő-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-szervicek, táczák, és a legujabb japán-árak ugymint ház- és konyhabereendezések, finom porcellán és üvegarak.

Villamos házi csengetyűk és telephonok általam legolcsóbban jótállás mellett készíttetnek el.

FABRIKS-ZEICHEN.

7385. szám k. ig.

Hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város hatósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a szesz, pálinka és pálinkanemű italok után a város területén kormány engedély alapján fizetendő fogyasztási illeték szedése jogának az 1890. évi január hó elsejétől számítandó két év tartamára való bérbeadására vonatkozólag folyó évi november hó 5-dik napján délelőtt 10 órakor a városi tanácssteremben nyilvános árverés fog megtartatni.

Miről a bérelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a szóbeli árverés megkezdéseig az ajánlati összeg 10%-át tevő bantpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak, s hogy az árverési feltételek a városi számvevőnél megtekinthetők.

Eperjes, 1889. október hó 16-án.

Fuhrman Andor
polgármester.

Községeknek külön áruk.

Száj- és körömfájás

ellen
leghatósabb szer
a

Creolin

melyet szavatolt minőségben kicsinyben is jutányosan ajánl

Szavoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása alatt álló termény-, mag- és bizományi üzlete

Budapest, V. Arany J.-utca 11.

A gazdaközönség figyelmébe!

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete köztudomásra hozza, hogy f. évi szeptember hó elsejétől kezdve kölcsönököt

kamatozású záloglevelekben is engedélyez.

Az új kölcsönök 50 évi törlesztésre szólnak s járadékul — a melyben a kamaton kívül az igazgatási költség és tőketörlesztésre szolgáló részlet is befoglaltatik — a kölcsöntőke évi

4¹/₂%-os

5¹/₂%-a

fizetendő, tehát minden 100 frt ilyen záloglevelekben adott kölcsöntőke után félévénként mindössze

2 frt 75 kr.

vagyis két forint és 75 kr.

E félévénként minden 100 frt záloglevél tőke után fizetett két frt 75 krral aztán a kikötött 50 év alatt nemesak a kamat és kezelési költség fizetettik meg, hanem a benne foglalt tőketörlesztő részletek által maga az egész kölcsöntőke is visszatérül, úgy hogy az 50 év leteltével a tartozás végleg megszűnik.

Előnye e kölcsönnek még — mint egyáltalán az intézet egyéb, 5¹/₂ illetve 5%-os kölcsöneinek is — hogy potos fizetés és a többi feltételek pontos teljesítése esetén az intézet részéről fel nem mondható ugyan, de a kölcsönvevő fél az alapszabályok vonatkozó 80. és 81. §-ai értelmében jogosítva van azt bármikor akár részben, akár egészben visszafizetni és az intézet köteles az ily soron kívül eszközölt rész- vagy egész visszafizetést bármikor elfogadni.

A kölcsönvevő fél tehát teljesen biztos lehet abban, hogy az intézet őt a kölcsön visszafizetésére nem kényszerítheti, ha pontosan teljesíti köteleességét, — de ő maga visszafizetheti azt az alapszabályok említett szakaszai szerint a mikor neki tetszik, akár részben, akár egészben.

Szóval az ötven évi törlesztés nem úgy értendő, hogy a kölcsönt addig okvetlenül meg kell a félnek tartani, — hanem azt jelenti:

hogy a fél — ha pontos fizető — nem kötelezhető arra, hogy a kikötött félévi járadékoknál többet fizessen, vagy a kölcsönhátralékot esetleg korábban akár egyszerre egészben, akár nagyobb részletekben térítse vissza; de e mellett joga van neki ahhoz, hogy tartozását az intézeti alapszabályok értelmében akkor, a mikor neki tetszik, akár egészben, akár részben is visszafizethesse.

E 4¹/₂%-os kamatozású záloglevél kölcsönök mellett

5%-os

kamatozású kölcsönököt is ad az intézet; sőt 1000 frton aluli összegekben egyáltalán csak ily 5%-os kölcsönököt engedélyez, míg azon felül a félnek szabad tetszésére bizza a kettő közt való választást.

Ezen 5%-os záloglevelekben kapható kölcsön

33 ¹ / ₂ évi törlesztésre minden 100 frt záloglevél tőke után	3 frt 30	= évi 6.6 %
17 " " " " " " " " " " " "	4 " 75	= " 9.5 "
15 " " " " " " " " " " " "	5 " —	= " 10 "

járadék fizetése mellett, egyebekben ugyanolyan feltételek alatt, mint a fentemlítették.

Félreértések kikerülése végett megjegyezzük még, hogy a kölcsönök záloglevelekben, tehát nem készpénzben, hanem papírokban adatnak ugyan, de az intézet a kölcsön vevő félnek nem magát a papírt adja a kezébe, hanem már akkor, a mikor a kölcsön megadásáról értesíti, egyuttal megszabja azt is, hogy — feltéve a viszonyok változatlanlanságát — minden 100 frt. záloglevélért hány forint készpénzt fizet ki a kölcsönvevőnek, ha az a kölcsönt tényleg felveszi. A kölcsönvevő tehát előre tájékozást nyer azon arra nézve, a melyet a záloglevelek helyett készpénzben fizetve kapni fog.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt az intézet felső-magyarországi megbízottja Dr. Engl Jakab ügyvéd ur (Kassán főutca 2.)

Az igazgatóság.